

Załącznik do Zarządzenia nr 7/2026
Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu
z dnia 13.07.2026 r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Szkole Podstawowej nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu

2026

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Spis treści:

Standardy ochrony małoletnich

Załącznik nr 1. Czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego

Załącznik nr 2. Symptomy krzywdzenia małoletniego

Załącznik nr 3. Zasady bezpiecznej relacji personelu z małoletnim

Załącznik nr 4. Zasady bezpiecznej relacji pomiędzy małoletnimi

Załącznik nr 5. Karta interwencji

Załącznik nr 6. Notatka służbowa

Załącznik nr 7. Wniosek o wgląd w sytuację małoletniego oraz zawiadomienie o przejawach demoralizacji

Załącznik nr 8. Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Załącznik nr 9. Zasady ochrony wizerunku małoletniego

Załącznik nr 10. Ankieta monitorująca

Załącznik nr 11. Ochrona uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i z niepełnosprawnościami

Załącznik nr 12. Skrócona wersja Standardów Ochrony Małoletnich dla uczniów

Załącznik nr 13. Karta zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu małoletniego

Data: lipiec 2026

Standardy Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu wydane na podstawie: art. 22b i art. 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn.: Dz. U. z 2026 r. poz. 110), z uwzględnieniem przepisów prawa oświatowego oraz innych właściwych przepisów prawa.

Preambuła

Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich stanowią wyraz troski i zobowiązania naszej instytucji wobec najważniejszego dobra, jakim są małoletni. Naczelna zasadą wszystkich działań podejmowanych przez personel placówki jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Przyjęcie niniejszych Standardów to nie tylko obowiązek prawny, ale także świadomy krok w kierunku tworzenia bezpiecznego i wspierającego środowiska dla naszych podopiecznych. Są one fundamentem naszej etyki oraz moralnego i prawnego obowiązku zabezpieczenia małoletnich przed wszelkimi formami krzywdy. Znajomość i praktyczne stosowanie Standardów to moralny i zawodowy obowiązek wszystkich pracowników i współpracowników naszej placówki wynikający również z ogólnych przepisów prawa.

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

§ 1

Celem Standardów przyjętych w Szkole Podstawowej nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi jest:

1. Uświadomienie wszystkim podmiotom, które uczestniczą w życiu Szkoły, jak istotne jest podejmowanie działań mających na celu ochronę małoletnich przed krzywdzeniem.
2. Określenie zakresów odpowiedzialności poszczególnych osób za bezpieczeństwo małoletnich pod opieką Szkoły.
3. Określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie małoletnim bezpieczeństwa.
4. Określenie a następnie podjęcie odpowiednich działań w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich lub bezpośredniego zagrożenia ich bezpieczeństwa.

§2

1. Wszyscy pracownicy Szkoły kierują się jedną, główną zasadą – zawsze działają dla dobra małoletniego i z myślą o jego najlepszym interesie.
2. Wszystkie osoby wchodzące w skład personelu Szkoły traktują małoletnich z szacunkiem i zawsze biorą pod uwagę ich potrzeby. Wszyscy pracownicy, realizując te cele, działają zgodnie z prawem, wewnętrznymi przepisami Szkoły oraz zgodnie z własnymi umiejętnościami i kompetencjami.

§3

Ilekoć w Standardach Ochrony Małoletnich jest mowa o:

1. **Standardach** – należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich [SOM] przyjęte w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi;
2. **Szkole** – należy przez to rozumieć Szkołę Podstawową nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi;
3. **Pracodawcy** – należy przez to rozumieć Szkołę Podstawową nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi;
4. **Małoletnim** – należy przez to rozumieć każdą osobę, która nie jest pełnoletnia;

5. **Personelu** – wszystkie osoby fizyczne, pełnoletnie, które podejmują działania na rzecz małoletnich pozostających pod opieką Szkoły, w tym zatrudnione w Szkole, a także wolontariusze, praktykanci, oraz osoby z którymi zostały zawarte umowy cywilnoprawne, o współpracy i inne o podobnym charakterze;
6. **Pracowniku** – osoba, którą łączy stosunek pracy ze Szkołą Podstawową nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu.
7. **Nauczycielach** – należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego Szkoły Podstawowej nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu.
8. **Wychowawcy** – należy przez to rozumieć nauczyciela, któremu opiece powierzono jeden oddział lub grupę małoletnich w Szkole Podstawowej nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu.
9. **Rodzicach** – należy przez to rozumieć rodziców, a także prawnych opiekunów małoletniego lub osoby (pomioty) sprawujące pieczę zastępczą nad małoletnim.
10. **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć kierownika Szkoły Podstawowej nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu lub osobę go zastępującą; sprawującą nadzór nad realizacją Standardów.
11. **Radzie pedagogicznej** – należy przez to rozumieć organ kolegialny Szkoły Podstawowej nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu w zakresie realizacji jej statutowych zadań dotyczących kształcenia, wychowania i opieki.
12. **Radzie rodziców** - należy przez to rozumieć Radę Rodziców Szkoły Podstawowej nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu.
13. **Samorządzie uczniowskim** – należy przez to rozumieć Samorząd Uczniowski Szkoły Podstawowej nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu.
14. **Krzywdzeniu małoletnich** – należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie lub zaniechanie działania wobec małoletniego przez osoby fizyczne, które narusza jego dobra. Szczególnymi formami krzywdzenia wymagającymi dodatkowej ochrony małoletnich są: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, wykorzystanie seksualne i zaniedbanie.
15. **Zgodzie rodzica** – działania podejmowane przez Szkołę w celu ochrony małoletniego, w szczególności interwencja w przypadku podejrzenia krzywdzenia, nie są uzależnione od

zgody rodzica. W sprawach wymagających zgody przedstawiciela ustawowego Szkoła stosuje przepisy prawa.

16. **Osobie odpowiedzialnej za Standardy** – należy przez to rozumieć Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi w Poznaniu lub osobę wyznaczoną przez Dyrektora do koordynowania realizacji Standardów.
17. **Osobie odpowiedzialnej za bezpieczeństwo cyfrowe** – należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez Dyrektora do realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem małoletnich w środowisku cyfrowym, w zakresie określonym przez Dyrektora.
18. **Osobie Godnej Zaufania** – należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez Dyrektora Szkoły do przyjmowania zgłoszeń w sprawach objętych Standardami bezpośrednio od małoletnich, personelu i innych osób oraz do przekazywania zgłoszeń Dyrektorowi lub osobom wyznaczonym przez Dyrektora do podjęcia dalszych działań.
19. **Osobie Zaufania** – należy przez to rozumieć osobę pełnoletnią z personelu Szkoły, której małoletni bezpośrednio zgłosił podejrzenie krzywdzenia lub naruszenia jego bezpieczeństwa lub dóbr.
20. **Dane osobowe małoletniego** – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.
21. **Dziecku z niepełnosprawnością lub dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** – małoletniemu, wobec którego Szkoła organizuje kształcenie, wychowanie i opiekę z uwzględnieniem jego indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych.

Rozdział 2.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka i symptomy Krzywdzenia małoletnich

§ 4

Obowiązek zapoznania się z czynnikami ryzyka i symptomami Krzywdzenia małoletnich

1. Pracownicy Szkoły mają wiedzę i w trakcie swojej pracy zwracają uwagę na czynniki mogące zagrażać małoletnim oraz na symptomy, które mogą wskazywać na możliwość Krzywdzenia ich.
2. Za czynniki ryzyka rozumie się takie wskaźniki, które mogą zwiększać ryzyko krzywdzenia małoletniego, opisane w załączniku nr 1 do niniejszych Standardów.

3. Za symptomy krzywdzenia rozumie się takie wskaźniki, które mogą wskazywać na krzywdzenie małoletniego, określone w załączniku nr 2 do niniejszych Standardów.

§ 5

1. Rozpoznawanie czynników ryzyka i symptomów Krzywdzenia małoletnich. Zrozumienie czynników ryzyka oraz symptomów Krzywdzenia małoletnich i umiejętne ich rozpoznawanie pomagają w:
 - 1) zidentyfikowaniu małoletnich bardziej narażonych na krzywdzenie,
 - 2) planowaniu działań profilaktycznych (zapobiegawczych) skierowanych do rodzin i samych małoletnich,
 - 3) przerwaniu krzywdzenia małoletnich.
2. Incydent naruszenia dobra małoletniego: sytuacja jednorazowa, w której dochodzi do naruszenia dobra małoletniego lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego.
3. Znaczenie symptomów i czynników ryzyka:
 - 1) rozpoznanie pojedynczych czynników ryzyka oraz symptomów krzywdzenia wymagających reakcji,
 - 2) rozpoznanie ich nie oznacza jednoznacznego krzywdzenia małoletniego, nie powinno prowadzić również do automatycznego sformułowania podejrzenia krzywdzenia.
 - 3) Rozpoznanie pojedynczego czynnika ryzyka lub symptomu nie oznacza automatycznie krzywdzenia małoletniego, ale wymaga adekwatnej reakcji i oceny sytuacji.
4. Znaczenie incydentów naruszenia dobra małoletniego:
 - 1) rozpoznane pojedyncze incydenty naruszenia bezpieczeństwa małoletniego, szczególnie jeśli ma miejsce na terenie Szkoły, wymagają natychmiastowej reakcji;
 - 2) jeżeli incydent ma dalsze konsekwencje lub skutki, podejmuje się działania adekwatne do rodzaju zdarzenia. Samo powtarzanie się trudnych zachowań małoletniego lub incydentów bezpieczeństwa nie oznacza automatycznie podejrzenia krzywdzenia; wymaga oceny kontekstu, przyczyn zdarzenia oraz sposobu zapewnienia bezpieczeństwa.

§ 6

1. W przypadku podejrzenia lub informacji o krzywdzeniu małoletniego pracownik niezwłocznie podejmuje działania przewidziane w procedurze interwencji. Do podjęcia

interwencji nie jest wymagane wcześniejsze potwierdzenie krzywdzenia ani wystąpienie kolejnych incydentów.

2. Postępowanie profilaktyczne i interwencyjne

1) Reakcja na incydent naruszenia bezpieczeństwa małoletniego:

- a) Każdy nauczyciel przy wsparciu personelu podejmuje niezwłoczne działania mające na celu doraźne zabezpieczenie dobra i bezpieczeństwa małoletniego i innych małoletnich w toku bieżącej pracy opiekuńczej, wychowawczej i dydaktycznej.
- b) Jeżeli incydent ma dalsze konsekwencje lub skutki, szczególnie gdy nie uda się zabezpieczyć dobra małoletniego i innych małoletnich w wyniku reakcji, nauczyciel przy wsparciu personelu podejmuje dalsze działania, o których mówi się w punkcie 2. traktując ten incydent jako symptom krzywdzenia.

3. Reakcja na rozpoznany czynnik ryzyka, symptom: Jeżeli nauczyciel lub osoba z personelu rozpoznaje czynniki ryzyka, symptomy krzywdzenia małoletniego, powinien natychmiast zareagować realizując poniższe kroki lub postępując zgodnie z odpowiednią do sytuacji procedurą interwencji określoną w dalszej części Standardów:

- 1) **Działania doraźne:** każdy nauczyciel przy wsparciu personelu podejmuje niezwłoczne działania mające na celu zabezpieczenie dobra i bezpieczeństwa małoletniego i innych małoletnich w toku bieżącej pracy opiekuńczej, wychowawczej i dydaktycznej oraz wyjaśnienie okoliczności zajścia.
- 2) **Informowanie Dyrektora:** jeśli czynniki ryzyka lub symptomy są zauważane przez nauczyciela, pracownika lub inną osobę dorosłą, informuje się o tym Dyrektora lub Osobę Godną Zaufania. Osoba Godna Zaufania przekazuje zgłoszenie Dyrektorowi lub osobie wyznaczonej przez Dyrektora do podjęcia dalszych działań.
- 3) **Monitorowanie sytuacji:** Pracownicy regularnie sprawdzają sytuację i dobrostan małoletnich, u których widoczne są czynniki ryzyka lub symptomy krzywdzenia.
- 4) **Rozmowa profilaktyczna z rodzicami:** Jeśli pracownicy Szkoły zidentyfikują czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia, rozmawiają o tym z rodzicami, przekazując informacje o dostępnym wsparciu, takim jak pomoc psychologiczna czy materialna, i motywują do szukania pomocy, jeżeli zachodzi taka potrzeba.
- 5) **Sformułowanie podejrzenia Krzywdzenia:** podejrzenie krzywdzenia formułuje się wtedy, gdy zgromadzone informacje, obserwacje lub zgłoszenie uzasadniają taką

ocenę. Powtarzające się incydenty mogą być sygnałem do pogłębionej analizy, ale nie stanowią same w sobie dowodu krzywdzenia.

§ 7

Postępowanie w sytuacji bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa:

1. W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego, innego małoletniego lub pracownika priorytetem jest niezwłoczne zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim osobom znajdującym się w miejscu zdarzenia.
2. Pracownik podejmuje działania adekwatne do zagrożenia, w szczególności: ogranicza dostęp do niebezpiecznych przedmiotów, zwiększa dystans, odsuwa inne osoby od miejsca zdarzenia, wzywa pomoc oraz stosuje ustalone w Szkole sposoby deeskalacji.
3. Jeżeli małoletni stwarza bezpośrednie i aktualne zagrożenie dla siebie lub innych, dopuszczalne jest podjęcie niezbędnego, proporcjonalnego i możliwie najmniej ingerującego działania fizycznego w celu zapobieżenia krzywdzie. Działanie takie nie może służyć karaniu, wymuszaniu posłuszeństwa ani wygodzie organizacyjnej.
4. Fizyczne powstrzymanie małoletniego należy zakończyć niezwłocznie po ustaniu bezpośredniego zagrożenia. Nie stosuje się metod powodujących ból, upokorzenie, ograniczenie oddychania ani działań, których celem jest długotrwałe unieruchomienie, jeżeli nie wynika to z odrębnych przepisów prawa.
5. Sam fakt odmowy wykonania polecenia, odmowy udziału w zajęciach, protestu lub próby odejścia z miejsca zajęć nie stanowi samodzielnej podstawy do stosowania przymusu fizycznego. Jeżeli opuszczenie miejsca stwarza bezpośrednie zagrożenie, pracownik podejmuje działania proporcjonalne do rzeczywistego zagrożenia i wzywa wsparcie.
6. W przypadku ucznia z niepełnosprawnością lub specjalnymi potrzebami edukacyjnymi działania podejmuje się z uwzględnieniem jego sposobu komunikowania potrzeb, zaleceń wynikających z orzeczenia, IPET-u i innych obowiązujących ustaleń oraz znanych czynników wyzwalających i sposobów deeskalacji.
7. Po każdym zdarzeniu, w którym doszło do bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa lub zastosowano fizyczne powstrzymanie, sporządza się dokumentację zdarzenia zgodnie z **Załącznikiem nr 11**. Jeżeli zachodzi podejrzenie krzywdzenia małoletniego, dodatkowo uruchamia się właściwą procedurę interwencji.

8. Jeżeli w wyniku zdarzenia pracownik lub małoletni doznał urazu, podejmuje się również działania wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, pomocy przedmedycznej oraz postępowania powypadkowego, jeżeli mają zastosowanie.

Rozdział 3

Zasady bezpiecznych relacji w Szkole

§ 8

1. Zasada działania dla dobra małoletniego: nadrzędną zasadą, którą wszyscy pracownicy muszą przestrzegać, jest podejmowanie działań z myślą o dobru małoletniego i w jego najlepszym interesie.
2. Profesjonalna relacja z małoletnim: Personel zobowiązany jest utrzymywać profesjonalne relacje z małoletnimi mieszczące się w granicach jego powierzonych zadań i pełnionej roli.
3. Adekwatna reakcja i działanie: każda reakcja, komunikat lub działanie Pracownika wobec małoletniego powinny być dostosowane do konkretnej sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe również wobec innych małoletnich. W sytuacjach budzących wątpliwości co do przyjętego sposobu postępowania należy sporządzić notatkę służbową.
4. W sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa pracownik ma obowiązek reagować, jednak sposób reakcji powinien być konieczny, proporcjonalny do zagrożenia i możliwie najmniej ingerujący w prawa i godność małoletniego.
5. Szacunek i uwzględnianie potrzeb małoletnich: Pracownicy traktują małoletnich z szacunkiem, biorąc pod uwagę ich godność i rozpoznając ich potrzeby.

§ 9

Sformułowanie zasad bezpiecznych relacji

1. Zasady bezpiecznej relacji dorosłych z małoletnimi: zasady bezpiecznej relacji personelu z małoletnimi znajdują się w **załączniku nr 3** do niniejszych Standardów.
2. Zasady bezpiecznej relacji między małoletnimi: zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi są opisane w **załączniku nr 4** do Standardów.

§ 10

Pracownicy i małoletni znają i stosują zasady bezpiecznych relacji opisane w **załączniku nr 3 i 4** do niniejszych Standardów.

Rozdział 4

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

§11

Rekrutacja Pracowników

Rekrutacja Pracowników w Szkole jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami, takimi jak Karta Nauczyciela, ustawa o pracownikach samorządowych, Kodeks pracy, a także ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

§12

Zapewnienie kwalifikacji Pracowników

Szkoła dba o to, aby wszyscy zatrudnieni, w tym osoby na umowę zlecenie, wolontariusze i praktykanci, mieli odpowiednie kwalifikacje do pracy z małoletnimi, byli dla nich bezpieczni oraz podzielali wartości Szkoły wyrażone w niniejszych Standardach.

§13

Prośba o referencje

1. Szkoła może poprosić kandydatów o dostarczenie referencji od poprzednich pracodawców.
2. Kandydat ma prawo nie udzielić takich informacji, a to nie powinno skutkować odmową z tego powodu.

§14

Wymagania przed zatrudnieniem Nauczyciela

1. Przed dopuszczeniem osoby do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, pomocą psychologiczną, sportem, rozwijaniem zainteresowań lub opieką nad małoletnimi Szkoła dokonuje wymaganej weryfikacji zgodnie z art. 21 ustawy. Zakres weryfikacji ustala się według rodzaju wykonywanej działalności z małoletnimi.

2. Nauczyciel nie musi przedstawiać informacji o niekaralności, jeśli jest ponownie zatrudniony w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od poprzedniego zakończenia stosunku pracy.

§15

Zatrudnienie osób niebędących nauczycielami

1. Przy zatrudnianiu osób niebędących nauczycielami pracodawca wymaga oświadczenia o pełnej zdolności do czynności prawnych, braku postępowania karnego w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przewinienie dyscyplinarne oraz informacji z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzającego niekaralność. Osoba niebędąca nauczycielem nie musi przedstawiać informacji o niekaralności, jeśli jest ponownie zatrudniony w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od poprzedniego zakończenia stosunku pracy.
2. Weryfikacja osób niepedagogicznych odbywa się zgodnie z art. 21 ustawy, jeżeli zakres ich działalności wobec małoletnich jest objęty tym przepisem.

§16

Sprawdzenie w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym

1. Przed dopuszczeniem osoby do działalności objętej art. 21 ustawy Dyrektor zapewnia wymaganą weryfikację, w tym sprawdzenie właściwych rejestrów, zgodnie z zakresem obowiązku ustawowego.
2. Przed zatrudnieniem pracownika lub nawiązaniem z osobą innej formy współpracy skutkującej działaniem na terenie Szkoły, Dyrektor jest zobowiązany sprawdzić tę osobę w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym także w rejestrze z dostępem ograniczonym i Rejestrze Państwowej Komisji. Potrzebne są do tego dane takie jak imię, nazwisko, data urodzenia, pesel, nazwisko rodowe, imię ojca i imię matki.

§17

1. Weryfikacja obejmuje odpowiednio: Krajowy Rejestr Karny, rejestr z dostępem ograniczonym oraz wymagane dokumenty lub oświadczenia dotyczące państwa lub

państw obywatelstwa i zamieszkania. Weryfikacja powinna zostać udokumentowana przez Dyrektora.

2. Przed zatrudnieniem pracownika oraz nawiązaniem współpracy z inną osobą fizyczną lub prawną na terenie Szkoły pracodawca wymaga:
 - 1) dostarczenia informacji z Krajowego Rejestru Karnego;
 - 2) Rejestr Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym
 - 3) Centralny Rejestr Orzeczeń Dyscyplinarnych – CROD ważne dla nauczycieli.
 - 4) oświadczenia o państwach zamieszkania innych niż Rzeczpospolita Polska w ciągu ostatnich 20 lat, a także, jeżeli dotyczy, informacji z rejestru karnego z innych państw;
 - 5) obywatele innych państw, a także osoby zamieszkujące w innych krajach niż Rzeczpospolita Polska w ciągu ostatnich 20 lat muszą dostarczyć informację z rejestru karnego danego kraju.
 - 6) Weryfikacja powinna zostać udokumentowana przez Dyrektora
3. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas osoba składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, handlu ludźmi, znęcania się), w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego (handlu ludźmi, znęcania się) oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz że nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
4. W treści oświadczeń składanych pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: **"Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie**

falszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rozdział 5

Procedury interwencji oraz osoby odpowiedzialne – zasady ogólne

§ 18

Podjęcie Krzywdzenia małoletniego

1. Podejrzewane Krzywdzenie małoletnich może przybierać różne formy, mieć skutki o różnym poziomie i obejmować różne sytuacje incydentalne lub powtarzające się w czasie. W Standardach klasyfikujemy podejrzenia Krzywdzenia małoletnich jako podejrzenia:
 - 1) przestępstwa przeciwko małoletniemu (na przykład wykorzystanie seksualne, nękanie, znęcanie się, pobicie),
 - 2) innych form Krzywdzenia małoletniego, które nie są przestępstwem, takie jak krzyki, kary fizyczne, poniżanie, dyskryminacja, itp.
 - 3) Zaniedbanie podstawowych potrzeb życiowych małoletniego (na przykład związanych z jedzeniem, higieną czy zdrowiem a także potrzeb emocjonalnych).
2. Zatajenie posiadanych informacji o Krzywdzeniu małoletniego lub podejrzeniu Krzywdzenia małoletniego jest uznawane za formę Krzywdzenia ze strony osoby zatajającej. Za zatajenie rozumie się również brak reakcji na zgłoszenie podjęte bezpośrednio od osoby małoletniej.

§ 19

Podstawowe zasady postępowania

1. W przypadku podejrzenia Krzywdzenia małoletniego interweniuje uwzględniając status osoby sprawczej (w tym: personel, nauczyciel, rodzice, inne osoby dorosłe, inny małoletni) oraz charakter Krzywdzenia (jego powtarzalność, czas trwania oraz ciężar skutków).
2. Nieodłącznym elementem podjętej interwencji jest postępowanie profilaktyczne poprzedzające sformułowanie podejrzenia opisane w § 6.
3. W Szkole działa Osoba Godna Zaufania, do której małoletni mogą zgłaszać naruszenie własnych dóbr lub podejrzenie krzywdzenia. Osoba Godna Zaufania przyjmuje i przekazuje

informacje o incydentach, czynnikach ryzyka i symptomach krzywdzenia; nie prowadzi automatycznie każdej interwencji.

4. Jeśli rodzice zgłosili krzywdzenie, Dyrektor lub osoba wyznaczona przez Dyrektora do prowadzenia interwencji ustala sposób kontaktu z nimi i podejmuje odpowiednie czynności, z uwzględnieniem dobra i bezpieczeństwa małoletniego.
5. W Szkole każdy członek personelu jest zobowiązany do przyjęcia bezpośredniego zgłoszenia od małoletniego w dogodnej dla niego formie oraz do przekazania informacji zgodnie z procedurą określoną w Standardach.
6. Małoletni zgłaszający podejrzenie krzywdzenia innego małoletniego lub swoje jest obejmowany szczególną ochroną.

§ 20

Postępowanie podstawowe w przypadku podejrzenia krzywdzenia:

1. Osoba z personelu po sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia małoletniego tworzy notatkę służbową i przekazuje informację Osobie Godnej Zaufania albo bezpośrednio Dyrektorowi, jeżeli wymaga tego charakter sprawy lub zgłoszenie dotyczy Osoby Godnej Zaufania. Osoba z personelu, która podejmuje informację bezpośrednio od małoletniego o naruszeniu jego dóbr (krzywdzie), staje się Osobą Zaufania.
2. Osoba Zaufania informuje małoletniego, że zajmie się jego zgłoszeniem i upewnia się, że sporządzona i przekazywana dalej notatka służbowa zawiera wszystkie informacje uzyskane od małoletniego wraz z kontekstem ich uzyskania oraz dodatkowymi wyjaśnieniami. Osoba Godna Zaufania nie jest automatycznie osobą prowadzącą interwencję. Po otrzymaniu zgłoszenia przekazuje je Dyrektorowi lub osobie wyznaczonej przez Dyrektora do prowadzenia danej interwencji.
3. Kartę interwencji prowadzi osoba wyznaczona przez Dyrektora, w tym Osoba Godna Zaufania oraz Zespół Interwencyjny. Osoby zaangażowane w interwencję współpracują przy jej dokumentowaniu, przekazując sobie wzajemnie informacje niezbędne do prawidłowego uzupełnienia Karty interwencji (**załącznik nr 5**).

§ 21

Plan wsparcia małoletniego

1. W przypadku powzięcia informacji lub podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, Osoba Godna Zaufania, Osoba Zaufania prowadząca interwencję lub Zespół Interwencyjny opracowuje plan pomocy małoletniemu, odpowiedni do jego sytuacji i potrzeb.
2. Przy opracowywaniu planu uwzględnia się informacje uzyskane od małoletniego, pracowników Szkoły, rodziców lub opiekunów oraz innych osób posiadających istotne informacje. Jeżeli jest to możliwe i bezpieczne, plan omawia się z rodzicami lub opiekunami. Brak współpracy rodziców lub opiekunów nie wstrzymuje opracowania ani realizacji planu.
3. Jeżeli udział rodziców lub opiekunów mógłby zagrażać bezpieczeństwu małoletniego lub utrudniać interwencję, działania podejmuje się bez ich udziału w zakresie niezbędnym do ochrony małoletniego.
4. Plan wsparcia małoletniemu obejmuje:
 - 1) działania Szkoły dla zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa;
 - 2) rozpoznanie potrzeb małoletniego w związku z zaistniałą sytuacją;
 - 3) formy wsparcia oferowane małoletniemu przez Szkołę wraz z osobami mającymi je realizować;
 - 4) propozycje skierowania małoletniego do specjalistycznej pomocy, w tym zewnętrznej.
5. Realizację i monitorowanie planu prowadzą osoby wyznaczone przez Dyrektora oraz członkowie Zespołu Interwencyjnego, odpowiednio do charakteru sprawy. O przebiegu realizacji planu informuje się Dyrektora oraz w zakresie zgodnym z dobrem małoletniego i przepisami, rodziców lub opiekunów.

§22

Zespół Interwencyjny

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych, dotyczących krzywdzenia małoletniego, Dyrektor Szkoły powołuje Zespół Interwencyjny, który prowadzi interwencję i opracowuje plan pomocy małoletniemu, o którym mowa w § 21.
2. W skład Zespołu Interwencyjnego wchodzi osoby wskazane przez Dyrektora, odpowiednio do charakteru sprawy, w szczególności pedagog, psycholog, wychowawca

lub inni Pracownicy Szkoły. Osoba Godna Zaufania i Osoba Zaufania mogą uczestniczyć w pracach Zespołu.

3. Zespół bazuje na informacjach osoby zawiadamiającej, Osoby Zaufania, Osobie Godnej Zaufania oraz innych osób posiadających istotne informacje, sporządzając plan i dokumentując przebieg interwencji.
4. Jeżeli rodzice lub opiekunowie zgłosili krzywdzenie, Zespół ustala sposób kontaktu z nimi, z uwzględnieniem dobra i bezpieczeństwa małoletniego.
5. Zespół może proponować zdiagnozowanie sytuacji w zewnętrznej, bezstronnej instytucji.

§ 23

Brak potwierdzenia podejrzenia

W przypadku ustalenia, że brak jest podstaw do dalszej interwencji, decyzję i jej uzasadnienie dokumentuje się. Informacja dla rodzica/opiekuna jest przekazywana z uwzględnieniem dobra małoletniego i przepisów o ochronie informacji.

§ 24

Obowiązek natychmiastowego działania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dotkliwego w skutkach

1. Jeżeli zachodzi bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia małoletniego albo uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa wymagającego niezwłocznej reakcji, należy wezwać właściwe służby, w tym numer alarmowy 112, stosownie do charakteru zagrożenia.
2. Pracownik, który pierwszy zauważył zagrożenie, podejmuje niezwłoczne działania zabezpieczające, wzywa pomoc oraz przekazuje informację Dyrektorowi. Rodziców/opiekunów informuje się zgodnie z procedurą, o ile nie stoi temu na przeszkodzie dobro małoletniego lub charakter interwencji właściwych służb.
3. Jeżeli okoliczności uzasadniają podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, Dyrektor podejmuje działania przewidziane prawem, w tym składa zawiadomienie właściwym organom. Procedurę „Niebieskie Karty” wszczyna się wyłącznie w przypadku powzięcia podejrzenia stosowania przemocy domowej i zgodnie z właściwymi przepisami.

4. Dokładne informacje wraz z uzasadnieniem wezwania służb oraz zaangażowania instytucji są rejestrowane na Karcie Interwencji (**załącznik nr 5**).
5. Dalsze postępowanie zależy od kompetentnych instytucji.

§ 25

Dokumentacja i tajemnica

1. W trakcie i po interwencji kartę interwencji prowadzą osoby prowadzące interwencję – m.in. Osoba Godna Zaufania oraz Zespół Interwencyjny. Osoby zaangażowane w interwencję współpracują przy jej dokumentowaniu, przekazując sobie wzajemnie informacje niezbędne do prawidłowego uzupełnienia Karty interwencji (**załącznik nr 5**).
2. Osoba zawiadamiająca, która nie prowadzi interwencji, przekazuje osobie prowadzącej interwencję sporządzoną notatkę służbową oraz inne posiadane informacje istotne dla sprawy.
3. Wszyscy Pracownicy i osoby z informacjami o krzywdzeniu zobowiązani są do zachowania tajemnicy względem osób trzecich (w tym personelu niezaangażowanego w sprawę na żadnym jej etapie).
4. Do kart interwencji oraz dokumentów z tym związanych mają dostęp jedynie upoważnione przez Dyrektora osoby, zgodnie z zakresem ich zadań i upoważnień.

Rozdział 6

Procedura postępowania w sytuacji Krzywdzenia małoletniego przez Pracownika Szkoły lub inną osobę dorosłą

§ 26

Podejrzenie Krzywdzenia przez osobę z Personelu Szkoły

1. Jeśli Pracownik Szkoły podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony (w tym na podstawie zgłoszenia rodziców lub małoletniego), przygotowuje notatkę służbową, którą przekazuje Dyrektorowi albo Osobie Godnej Zaufania. Wzór notatki jest w załączniku nr 6 do Standardów.
2. Jeżeli zgłoszenie podejrzewania dotyczy Osoby Godnej Zaufania, informację kieruje się bezpośrednio do Dyrektora.

3. Jeżeli zgłoszenie podejrzenia dotyczy Dyrektora, przekazanie informacji odbywa się w trybie rozpatrywania skarg i wniosków do właściwego organu.
4. Czynności wyjaśniające w sprawie prowadzi Dyrektor albo osoba lub Zespół wyznaczony przez Dyrektora, z zachowaniem zasady bezstronności i wyłączeniem osoby, której dotyczy zgłoszenie.
5. Kartę interwencji prowadzi osoba wyznaczona przez Dyrektora, w tym Osoba Godna Zaufania oraz Zespół Interwencyjny, zgodnie z § 20 i § 25.

§ 27

Działania w przypadku Krzywdzenia przez osobę z Personelu

1. Jeżeli osoba z Personelu Szkoły jest podejrzewana o Krzywdzenie małoletniego, Dyrektor podejmuje adekwatne do sytuacji działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa małoletniemu i bezstronnego wyjaśnienia sprawy. W zależności od charakteru i ciężaru zarzutu Dyrektor ocenia potrzebę czasowego odsunięcia pracownika od bezpośredniej pracy z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. Dyrektor podejmuje niezwłocznie działania zabezpieczające małoletniego, w tym – jeżeli jest to uzasadnione – odsuwa osobę podejrzewaną od bezpośredniego kontaktu z małoletnimi, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Podejmuje czynności wyjaśniające, w tym, odpowiednio do sytuacji, rozmawia z małoletnim i innymi osobami, z poszanowaniem ich godności i bezpieczeństwa.
4. Przeprowadza dyscyplinującą rozmowę z osobą z Personelu, przedstawiając możliwe konsekwencje łamania Standardów.
5. Następnie Dyrektor ocenia czy konieczne jest i postępuje adekwatnie z przepisami w zakresie:
 - 1) podjęcia działań dyscyplinarnych wobec Pracownika wynikających np. z Karty Nauczyciela lub Kodeksu Pracy.
 - 2) Zgłoszenia, do policji lub prokuratury, jeżeli podejrzenie nosi znamiona uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, korzystając z wzoru w **załączniku nr 7**.
 - 3) Dalsze postępowanie zależy od kompetentnych instytucji i służb.
6. Osoba Godna Zaufania, Osoba Zaufania prowadząca interwencję lub Zespół Interwencyjny podejmuje, adekwatnie do sytuacji, następujące działania:

- 1) Rozmawia z małoletnim i innymi osobami, z poszanowaniem ich godności i bezpieczeństwa.
- 2) Tworzy plan pomocy małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi Pracownikami, odpowiednio do charakteru sprawy.
- 3) Rozmawia z rodzicami lub opiekunami, przedstawiając plan wsparcia, o ile kontakt z nimi nie zagraża dobru małoletniego ani nie utrudnia interwencji.
- 4) Współpracuje z rodzicami, opiekunami i innymi Nauczycielami w realizacji planu, w zakresie zgodnym z dobrem małoletniego.

§ 28

Działania w przypadku Krzywdzenia ze strony osoby dorosłej niebędącej Personelem i rodzicem

1. Dyrektor ocenia czy zasadne jest sformułowanie podejrzenia popełnienia przestępstwa i gdy ma to miejsce zgłasza je do policji lub prokuratury, korzystając z wzoru w załączniku nr 7.
2. Osoba Godna Zaufania, Osoba Zaufania prowadząca interwencję lub Zespół Interwencyjny podejmuje, adekwatnie do sytuacji, następujące działania:
 - 1) Rozmawia z małoletnim i innymi osobami, z poszanowaniem ich godności i bezpieczeństwa.
 - 2) Tworzy plan pomocy małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi Pracownikami.
 - 3) Rozmawia z rodzicami lub opiekunami, przedstawiając plan wsparcia, o ile kontakt z nimi nie zagraża dobru małoletniego ani nie utrudnia interwencji.
 - 4) Współpracuje z rodzicami, opiekunami i innymi Nauczycielami w realizacji planu.

Rozdział 7

Procedura postępowania w przypadku Krzywdzenia małoletniego przez rodzica lub osobę najbliższą

§ 29

Podejrzenie Krzywdzenia przez rodzica lub opiekuna prawnego

1. Jeśli Pracownik Szkoły podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony przez rodzica lub opiekuna prawnego, sporządza notatkę służbową i przekazuje ją Dyrektorowi albo Osobie Godnej Zaufania. Wzór notatki znajduje się w **załączniku nr 6** do Standardów.
2. Jeśli zgłoszenie Krzywdzenia pochodzi bezpośrednio od małoletniego, Pracownik Szkoły wysłuchuje go w sposób zapewniający bezpieczeństwo i poszanowanie jego godności, sporządza notatkę służbową i przekazuje informację Dyrektorowi albo Osobie Godnej Zaufania zgodnie z trybem wskazanym w Standardach.

§ 30

Działania w przypadku Krzywdzenia ze strony innej osoby najbliższej niż rodzic lub opiekun prawny

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez inną osobę najbliższą niż rodzic lub opiekun prawny, Szkoła podejmuje niezwłoczne działania ochronne i interwencyjne odpowiednie do charakteru zagrożenia.
2. Po sformułowaniu podejrzenia Krzywdzenia Dyrektor wyznacza osobę prowadzącą interwencję albo powołuje Zespół Interwencyjny, odpowiednio do charakteru i stopnia złożoności sprawy.
 - 1) Niezwłocznie zabezpiecza dobro małoletniego, w ramach posiadanych środków i możliwości, przed dalszym krzywdzeniem oraz podejmuje działania adekwatne do zagrożenia.
 - 2) Osoba Godna Zaufania, Osoba Zaufania prowadząca interwencję lub Zespół Interwencyjny podejmuje czynności wyjaśniające, w tym, odpowiednio do sytuacji, rozmawia z małoletnim oraz innymi osobami posiadającymi istotne informacje, z poszanowaniem ich godności i bezpieczeństwa.

- 3) Dyrektor, po konsultacji z Pracownikami zaangażowanymi w sprawę, ocenia konieczność dalszych działań i podejmuje je zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, odpowiednio do ustalonej sytuacji, w szczególności:
 - a) podejmuje działania zmierzające do zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa i ograniczenia kontaktu z osobą podejrzaną o krzywdzenie, jeżeli jest to konieczne;
 - b) w razie potrzeby zawiadamia właściwe instytucje, w szczególności ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, Policję lub prokuraturę, zgodnie z właściwością i obowiązującymi przepisami prawa;
 - c) w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa podejmuje działania w celu realizacji obowiązków wynikających z przepisów prawa.
3. Dalsze postępowanie zależy od kompetentnych instytucji i służb.

§ 31

Diagnoza sytuacji i plan pomocy małoletniemu

1. Osoba Godna Zaufania, Osoba Zaufania prowadząca interwencję lub Zespół Interwencyjny podejmuje, adekwatnie do sytuacji, następujące działania:
 - 1) Rozmawia z małoletnim i innymi osobami, z poszanowaniem ich godności i bezpieczeństwa.
 - 2) Tworzy plan pomocy małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi Pracownikami.
 - 3) Informuje rodziców oraz opiekunów małoletniego niebędących sprawcami krzywdzenia o działaniach podejmowanych przez Szkołę, chyba że poinformowanie ich może zagrozić dobru małoletniego albo prawidłowości interwencji.
 - 4) Współpracuje z opiekunami i innymi Nauczycielami w realizacji planu, w zakresie zgodnym z dobrem małoletniego.
2. W przypadku zagrożenia dobra małoletniego, w szczególności gdy rodzice/opiekunowie nie zapewniają dziecku ochrony lub nie podejmują działań niezbędnych do jego bezpieczeństwa, Szkoła rozważa zawiadomienie właściwego sądu rodzinnego lub innych właściwych organów **(załącznik nr 7)**.

3. Osoba Godna Zaufania, Osoba Zaufania prowadząca interwencję lub Zespół Interwencyjny przekazuje Dyrektorowi informacje o podjętych działaniach oraz monitoruje realizację ustalonego wsparcia, w zakresie powierzonych zadań.

Rozdział 8

Procedura postępowania w przypadku Krzywdzenia małoletniego przez rówieśników

§ 32

Krzywdzenie małoletniego przez innych małoletnich w Szkole

1. Jeśli Pracownik podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony przez innych małoletnich na terenie Szkoły, przygotowuje notatkę służbową i przekazuje informację wychowawcy. Wzór notatki jest w **załączniku nr 6** do Standardów.
2. Jeśli zgłoszenie pochodzi od małoletniego, Pracownik Szkoły wysłuchuje go bez obecności innych osób małoletnich, sporządza notatkę służbową i powiadamia wychowawcę.
3. Wychowawca przekazuje informację Dyrektorowi lub Osobie Godnej Zaufania. Dyrektor wyznacza osobę prowadzącą interwencję lub Zespół Interwencyjny. W razie potrzeby wychowawca lub inny wyznaczony Pracownik przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z osobą poszkodowaną i małoletnimi podejrzanymi o krzywdzenie.
4. Osoba Godna Zaufania, Osoba Zaufania prowadząca interwencję lub Zespół Interwencyjny, we współpracy z wychowawcą i innymi wyznaczonymi Pracownikami oraz rodzicami opracowuje plan pomocy małoletniemu, oddzielnie dla osoby poszkodowanej i osoby lub osób stosujących przemoc, odpowiednio do sytuacji.
5. Wychowawca monitoruje sytuację małoletniego we współpracy z Osobą Godną Zaufania, Osobą Zaufania prowadzącą interwencję lub Zespołem Interwencyjnym oraz rodzicami lub opiekunami, w zakresie powierzonych zadań.
6. W przypadku cyberprzemocy Szkoła podejmuje działania także wtedy, gdy zdarzenie miało miejsce poza Szkołą, jeżeli wpływa na bezpieczeństwo lub funkcjonowanie ucznia w Szkole. W ramach interwencji rozróżnia się potrzeby osoby pokrzywdzonej, osoby stosującej przemoc i świadków, zabezpiecza dostępne dowody cyfrowe oraz prowadzi monitoring po interwencji.

§ 33

Rozmowy w sprawie Krzywdzenia w Szkole

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innych małoletnich na terenie Szkoły (np. na zajęciach), należy przeprowadzić osobno rozmowę wyjaśniającą z małoletnim podejrzanym i jego rodzicami, a także rozmowę z małoletnim krzywdzonym i jego rodzicami. Ustalenia są spisywane na Karcie Interwencji (**załącznik nr 5**). Oddzielne karty są dla małoletniego krzywdzącego i krzywdzonego.
2. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzewany o krzywdzenie sam nie jest krzywdzony przez inne osoby. W przypadku potwierdzenia, należy zastosować odpowiednie procedury zawarte w Standardach.
3. Rozmowa wspólna może odbyć się jako jeden z punktów planów pomocy małoletnim po zaakceptowaniu takiego rozwiązania przez wszystkie zainteresowane strony.

§ 34

Jednorazowa krzywda spowodowana przez małoletniego w Szkole

1. Jeżeli małoletni doświadcza krzywdzenia ze strony innego małoletniego, Dyrektor ocenia zdarzenie z uwzględnieniem wieku sprawcy, charakteru czynu, jego skutków, powtarzalności oraz obowiązków wynikających z ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich. W przypadkach przewidzianych prawem Dyrektor zawiadamia właściwy sąd rodzinny lub inne właściwe organy. Nie stosuje się automatyzmu polegającego na kierowaniu do sądu każdej jednorazowej sytuacji przemocy.
Podstawą prawną dla tego postępowania jest: ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich z dnia 9 czerwca 2022 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1700), art. 1 ust 1 Przepisy ustawy stosuje się w zakresie:
 - 1) postępowania w sprawach o demoralizację - wobec osób, które ukończyły 10 lat i nie są pełnoletnie;
 - 2) postępowania w sprawach o czyny karalne - wobec osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat;

- 3) wykonywania środków wychowawczych, środka leczniczego lub środka poprawczego - wobec osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat, chyba że niniejsza ustawa stanowi inaczej.
2. W przypadku sytuacji jednorazowej krzywdy, w tym dotkliwej, gdy sprawcą jest osoba poniżej 10 roku życia stosuje się postępowanie wskazane w § 6. Traktując ten incydent jako symptom krzywdzenia małoletniego sprawcy. Należy przyjąć, że za postępowanie małoletniego do 10 roku życia odpowiadają w pełni rodzice. Spowodowanie przez nie dotkliwej krzywdy oznacza, że należy zwrócić szczególną uwagę, na małoletniego pod kątem czy jego zachowanie nie wynika z doznawanej krzywdy ze strony innych osób.

§ 35

Plan wsparcia małoletniego

1. Plan wsparcia opracowują osoby prowadzące interwencję, w szczególności członkowie Zespołu Interwencyjnego, z uwzględnieniem informacji uzyskanych od małoletniego, pracowników Szkoły, rodziców lub opiekunów prawnych oraz innych osób posiadających wiedzę o sytuacji dziecka.
2. W miarę możliwości i z uwzględnieniem bezpieczeństwa małoletniego plan wsparcia jest omawiany z rodzicami lub opiekunami prawnymi, a ich udział i współpraca są uwzględniane przy jego realizacji.
3. Brak współpracy rodziców lub opiekunów prawnych, w szczególności niepodejmowanie zaleconej pomocy specjalistycznej, nierealizowanie ustalonych działań lub wielokrotne uchylanie się od kontaktu ze Szkołą, nie wstrzymuje opracowania ani realizacji planu wsparcia małoletniego.
4. W przypadku braku współpracy rodziców lub opiekunów prawnych Szkoła podejmuje działania służące zapewnieniu małoletniemu bezpieczeństwa i pomocy na terenie Szkoły oraz, w zależności od rozpoznanej sytuacji, podejmuje działania wobec właściwych instytucji, w tym może wystąpić do sądu rodzinnego z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.
5. Jeżeli udział rodziców lub opiekunów prawnych w opracowaniu lub realizacji planu wsparcia mógłby zagrażać bezpieczeństwu małoletniego albo utrudniać podjęcie

skutecznej interwencji, działania Szkoły są podejmowane bez ich udziału, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa.

§ 36

Krzywdzenie poza Szkołą

1. Jeśli małoletni krzywdzący nie uczęszcza do Szkoły, a krzywda nastąpiła poza terenem Szkoły, Osoba Godna Zaufania, Osoba Zaufania prowadząca interwencję lub Zespół Interwencyjny, odpowiednio do sytuacji, organizuje rozmowę z małoletnim krzywdzonym, ewentualnymi świadkami i rodzicami małoletniego krzywdzonego, informując o dostępnych formach wsparcia.
2. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor podejmuje dalsze kroki prawne opisane w Standardach.

§ 37

Postępowanie w przypadku krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego

Wiek osoby	Charakter zachowania / podstawa	Działanie Szkoły
poniżej 10 lat	zachowanie mogące wskazywać na krzywdzenie lub demoralizację	działania ochronne, wychowawcze i wsparcie; ocena sytuacji dziecka
10–17 lat	podejrzenie demoralizacji	postępowanie zgodnie z ustawą o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich, z uwzględnieniem charakteru zachowania
13–17 lat	czyn karalny	postępowanie zgodnie z właściwymi przepisami ustawy o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich; ochrona pokrzywdzonego; należy poinformować sąd rodzinny o możliwości popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.
17 lat i więcej / pełnoletność	czyn mogący stanowić przestępstwo	stosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności karnej i ochrony pokrzywdzonego, z uwzględnieniem wieku i właściwych przepisów; należy poinformować miejscową jednostkę prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez nieletniego.

Rozdział 9

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 38

Ochrona danych osobowych małoletnich w Szkole

1. Szkoła dba o to, aby chronić dane osobowe małoletni zgodnie z prawem. W kwestiach związanych z wizerunkiem małoletni, Szkoła postępuje odpowiedzialnie i ostrożnie, dbając o to, jak są utrwalane, przetwarzane, używane i publikowane zdjęcia małoletni.
2. Szanując prawo małoletniego do prywatności i ochrony swoich rzeczy osobistych, Szkoła gwarantuje ochronę wizerunku każdego małoletniego.
3. Zasady dotyczące ochrony wizerunku małoletniego w Szkole rozdzielają utrwalanie, przechowywanie oraz publikację/rozpowszechnianie i są szczegółowo uregulowane w **Załączniku nr 9**. Stosuje się także zasady dotyczące mediów, wydarzeń grupowych, urządzeń prywatnych personelu oraz materiałów online.

Rozdział 10

Zasady dostępu małoletnich do Internetu oraz ochrony przed szkodliwymi treściami

§ 39

Bezpieczeństwo małoletnich w Internecie

Szkoła, zapewniając dostęp do Internetu, podejmuje działania chroniące małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie oraz organizuje edukację w zakresie bezpiecznego korzystania z usług cyfrowych.

§ 40

Dostęp małoletnich do Internetu w Szkole

Małoletni mają dostęp do Internetu:

1. podczas zajęć w celach edukacyjnych - pod nadzorem Nauczyciela;
2. na dedykowanych komputerach na terenie Szkoły (dostęp otwarty);

§ 41

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu

1. W przypadku dostępu pod nadzorem Nauczyciela, ten jest zobowiązany informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
2. Pracownik Szkoły czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletnich podczas lekcji.

§ 42

Bezpieczeństwo sieci komputerowej

Dyrektor Szkoły jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo sieci komputerowej w Szkole.

§ 43

Dostęp do materiałów edukacyjnych

Szkoła zapewnia stały dostęp do edukacyjnych materiałów dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach z dostępem otwartym.

§ 44

Zabezpieczanie sieci internetowej

1. Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo cyfrowe dba o zabezpieczenie sieci przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalowanie i aktualizowanie stosownego oprogramowania.
2. Oprogramowanie i zabezpieczenia są aktualizowane zgodnie z potrzebami bezpieczeństwa i przyjętymi w Szkole zasadami technicznymi.
3. Osoba odpowiedzialna sprawdza, czy na komputerach z dostępem otwartym nie znajdują się niebezpieczne treści przynajmniej raz w miesiącu.

§ 45

Reakcja na niebezpieczne treści

1. W przypadku wykrycia niebezpiecznych treści osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo cyfrowe informuje Dyrektora. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za przeprowadzenie rozmowy z małoletnim, odpowiednio do jego wieku, potrzeb i sytuacji, oraz ustala sposób poinformowania rodziców lub opiekunów.
2. Rozmowę z małoletnim przeprowadza osoba wyznaczona przez Dyrektora.
3. Jeżeli podczas rozmowy ujawni się, że małoletni jest krzywdzony, podejmuje się działania opisane w Standardach.

§ 46

Ochrona małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie

1. Procedura obejmuje reagowanie na cyberprzemoc, sexting, grooming, szantaż, podszywanie się, nękanie, treści dotyczące samookaleczeń oraz treści promujące zachowania ryzykowne.
2. W przypadku incydentu cyfrowego Szkoła, odpowiednio do sytuacji, zabezpiecza dostępne dowody, ogranicza dalsze rozpowszechnianie treści, zapewnia wsparcie uczniowi oraz informuje właściwe osoby i instytucje.
3. Standardy mają zastosowanie do zdarzeń cyfrowych niezależnie od tego, czy doszło do nich z użyciem urządzeń szkolnych czy prywatnych, jeżeli zdarzenie zagraża bezpieczeństwu ucznia lub wpływa na jego funkcjonowanie w Szkole.
4. Zgłoszenia dotyczące treści szkodliwych lub przemocy cyfrowej przyjmuje każdy Pracownik i przekazuje je zgodnie z procedurą interwencji.

Rozdział 11
Monitoring stosowania Standardów

§ 47

Organizacja realizacji Standardów Ochrony Małoletnich

1. Za wdrożenie, organizację i zapewnienie realizacji Standardów Ochrony Małoletnich odpowiada Dyrektor Szkoły.
2. W celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania systemu ochrony małoletnich Dyrektor określa, w drodze zarządzenia lub innego przyjętego w Szkole sposobu, osoby odpowiedzialne za wykonywanie poszczególnych zadań wynikających ze Standardów.
3. Zadania związane z realizacją Standardów mogą być powierzone w szczególności:
 - 1) Osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich;
 - 2) Osobie Godnej Zaufania
 - 3) Osobie odpowiedzialnej za bezpieczeństwo cyfrowe;
 - 4) Osobie odpowiedzialnej za organizację i dokumentowanie szkoleń personelu;
 - 5) Osobom wyznaczonym przez Dyrektora do prowadzenia poszczególnych interwencji.
4. Powierzenie poszczególnych zadań nie oznacza przejęcia przez osobę wyznaczoną odpowiedzialności za całość realizacji Standardów. Każda osoba wykonuje wyłącznie zadania określone w zakresie powierzonych jej kompetencji.
5. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich:
 - 1) Odpowiada za przygotowanie Pracowników do przestrzegania Standardów poprzez organizację wewnętrznych szkoleń, w których Pracownicy uczestniczą i potwierdzają swój udział; w tym dla nowych Pracowników.
 - 2) Monitorowanie realizacji Standardów; w tym ewentualne badania ankietowe lub inne formy zbierania danych, nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy, zgodnie z przyjętym w Szkole planem monitorowania.
6. Odpowiada za przygotowanie pisemnego sprawozdania z monitoringu oraz, co najmniej raz na dwa lata, za przeprowadzenie formalnej oceny Standardów pod kątem ich dostosowania do aktualnych potrzeb i zgodności z obowiązującymi przepisami; wnioski z oceny są dokumentowane na piśmie.

7. Osoba Godna Zaufania przekazuje informacje o zgłoszeniu Dyrektorowi lub osobom wyznaczonym przez Dyrektora do prowadzenia danej interwencji, zgodnie z zasadami określonymi w Standardach.
8. Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo cyfrowe realizuje zadania związane z bezpieczeństwem małoletnich w środowisku cyfrowym, w zakresie określonym przez Dyrektora.
9. Osoba odpowiedzialna za organizację i dokumentowanie szkoleń personelu wspiera Dyrektora w organizacji szkoleń oraz prowadzeniu dokumentacji potwierdzającej zapoznanie personelu ze Standardami i udział w szkoleniach.
10. W przypadku konieczności podjęcia działań interwencyjnych Dyrektor wyznacza osoby odpowiedzialne za prowadzenie danej interwencji, odpowiednio do charakteru sprawy i potrzeb małoletniego. Mogą one tworzyć Zespół Interwencyjny.

§ 48

Co najmniej raz na dwa lata dokonuje się oceny Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z oceny dokumentuje się pisemnie w formie Raportu/Protokołu z oceny SOM.

1. W trakcie monitorowania funkcjonowania Standardów Dyrektor może konsultować się z osobami realizującymi zgłoszenia, personelem, rodzicami oraz małoletnimi, odpowiednio do zakresu prowadzonych działań.
2. Zmiany w Standardach wprowadza Dyrektor Szkoły zgodnie z obowiązującymi przepisami i przyjętym trybem, po przeprowadzeniu wymaganych konsultacji oraz z uwzględnieniem wniosków z monitorowania i okresowej oceny Standardów. O zmianach informuje się pracowników, małoletnich i rodziców/opiekunów

Rozdział 12

Przepisy końcowe

§ 49

Wprowadzenie Standardów

1. Standardy obowiązują od dnia wskazanego w zarządzeniu Dyrektora Szkoły wprowadzającym niniejszą wersję dokumentu.
2. Informacja o Standardach i ich obowiązywaniu jest upowszechniana w Szkole w sposób dostępny dla Personelu, małoletnich i ich rodziców, poprzez określone kanały komunikacji na przykład poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń dla Pracowników, przesłanie tekstu drogą elektroniczną (do kont Pracowników i rodziców w dzienniku elektronicznym lub służbowej poczcie e-mail, jeśli chodzi o Pracowników), a także poprzez umieszczenie na stronie internetowej oraz na ogólnodostępnej tablicy ogłoszeń w formie skróconej, dostosowanej dla małoletnich.
3. Zasady zawarte w Standardach obowiązują wszystkich członków Personelu Szkoły, w tym pracowników, wolontariuszy, stażystów, praktykantów i inne osoby dopuszczone do działalności z małoletnimi. Osoby te potwierdzają zapoznanie się ze Standardami w sposób przyjęty w Szkole.
4. Każdy Pracownik jest zobowiązany zapoznać się ze Standardami i ich przestrzegać, co potwierdza pisemnym oświadczeniem.
5. Każdy członek Personelu jest zobowiązany do przyjęcia zgłoszenia o krzywdzeniu przekazanego bezpośrednio przez małoletniego, zapewnienia mu podstawowego wsparcia oraz przekazania informacji zgodnie z procedurą określoną w Standardach.
6. Potwierdzenie zapoznania się ze Standardami składa się w formie oświadczenia przechowywanego zgodnie z zasadami obowiązującymi w Szkole.

Załącznik nr 1

CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

Za czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego uznaje się sytuacje, okoliczności, cechy lub zachowania związane z małoletnim, jego rodziną, rówieśnikami, personelem Szkoły lub środowiskiem, które mogą zwiększać prawdopodobieństwo wystąpienia krzywdzenia lub utrudniać zapewnienie małoletniemu odpowiedniej ochrony i wsparcia.

Występowanie czynników ryzyka **nie oznacza, że małoletni jest krzywdzony** ani że określona osoba ponosi odpowiedzialność za jego sytuację. Czynniki ryzyka stanowią sygnał do zwrócenia szczególnej uwagi na funkcjonowanie małoletniego, jego bezpieczeństwo i dobrostan oraz do podjęcia działań adekwatnych do rozpoznanych potrzeb.

Przy rozpoznawaniu czynników ryzyka należy uwzględniać indywidualną sytuację małoletniego, w szczególności jego wiek, poziom rozwoju, stan zdrowia, niepełnosprawność, specjalne potrzeby edukacyjne, sytuację rodzinną i społeczną oraz sposób funkcjonowania w środowisku szkolnym i rówieśniczym.

Do podstawowych grup czynników ryzyka można zaliczyć w szczególności:

1. **czynniki związane z małoletnim** – m.in. wiek, niepełnosprawność, specjalne potrzeby edukacyjne, trudności w komunikowaniu się, zależność od osób dorosłych, trudności emocjonalne lub społeczne;
2. **czynniki związane z rodziną i opiekunami** – m.in. trudności opiekuńczo-wychowawcze, przewlekłe problemy rodzinne, uzależnienia, przemoc domowa, brak odpowiedniego wsparcia lub niezaspokajanie podstawowych potrzeb małoletniego;
3. **czynniki związane ze środowiskiem rówieśniczym i szkolnym** – m.in. przemoc rówieśnicza, wykluczenie, izolowanie, dyskryminacja, nierówne traktowanie, cyberprzemoc lub brak poczucia bezpieczeństwa;
4. **czynniki związane ze środowiskiem cyfrowym** – m.in. dostęp do szkodliwych treści, kontakt z osobami zagrażającymi bezpieczeństwu małoletniego, nękanie, przemoc lub inne formy niewłaściwego wykorzystania technologii.

Lista czynników ryzyka ma charakter otwarty i nie wyczerpuje wszystkich sytuacji mogących zwiększać ryzyko krzywdzenia małoletniego. W przypadku rozpoznania czynników ryzyka pracownik Szkoły zwraca szczególną uwagę na sytuację małoletniego, przekazuje informacje osobom właściwym do podjęcia dalszych działań i, w razie potrzeby, podejmuje działania profilaktyczne, ochronne lub interwencyjne zgodnie ze Standardami.

Czynniki ryzyka należy odróżniać od sygnałów wskazujących na możliwość krzywdzenia małoletniego. Samo wystąpienie czynnika ryzyka nie stanowi podstawy do stwierdzenia, że doszło do krzywdzenia. W przypadku uzyskania informacji lub powzięcia podejrzenia krzywdzenia małoletniego stosuje się procedury interwencyjne określone w Standardach.

I. CZYNNIKI ZWIĄZANE Z MAŁOLETNIM

Czynniki ryzyka	Opis
<ul style="list-style-type: none"> • przedwczesny poród, • poród bez pomocy medycznej, • niska waga urodzeniowa, • poród z ciąży bliźniaczej lub mnogiej, • krótkie przerwy pomiędzy kolejnymi porodami 	<p>Początek życia małoletniego, okoliczności jego narodzin, takie jak: przedwczesny poród, poród bez pomocy medycznej, niska waga urodzeniowa, narodziny z ciąży mnogiej oraz krótka przerwa pomiędzy kolejnymi porodami, mogą być czynnikami ryzyka krzywdzenia. Wszystkie te sytuacje stanowią ogromne obciążenie psychiczne i fizyczne dla rodziców i wpływają na dalszy rozwój dziecka.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • długotrwały płacz 	<p>Nadmierna płaczliwość małoletniego z kolei budzi bezradność, poczucie winy rodzica; stany te mogą zamienić się w złość, bezsilność, a w konsekwencji wywołać agresję wobec małoletniego czy jego odrzucenie.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • wiek małoletniego 	<p>Wiek małoletniego jest jednym z elementów, które należy uwzględniać przy rozpoznawaniu</p>

	<p>jego potrzeb oraz planowaniu działań zapewniających bezpieczeństwo i odpowiednie wsparcie. Potrzeby małego zmieniają się wraz z jego rozwojem. W zależności od wieku może on w różnym stopniu potrzebować pomocy osoby dorosłej, wsparcia w rozpoznawaniu i wyrażaniu emocji, komunikowaniu swoich potrzeb, rozwiązywaniu sytuacji trudnych oraz korzystaniu z pomocy. Dlatego przy ocenie sytuacji małego należy brać pod uwagę jego wiek i poziom rozwoju, ale zawsze w połączeniu z jego indywidualną sytuacją, możliwościami, potrzebami oraz innymi okolicznościami mogącymi mieć wpływ na jego bezpieczeństwo i dobrostan.</p> <p>Sam wiek małego nie jest podstawą do stwierdzenia występowania krzywdzenia ani nie przesądza o wystąpieniu czynników ryzyka.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • przewlekłe choroby, • niepełnosprawność intelektualna, • niepełnosprawność ruchowa 	<p>Niepełnosprawność, przewlekła choroba, trudności w komunikowaniu potrzeb lub zwiększona zależność od osób dorosłych mogą zwiększać ryzyko pozostawiania małego bez odpowiedniej ochrony albo trudności w ujawnieniu doświadczanej krzywdy. Czynniki te wymagają szczególnej uwagi i dostosowania sposobu komunikacji oraz wsparcia, nie stanowią jednak same w sobie podstawy do podejrzenia krzywdzenia.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • choroby psychiczne 	<p>Czynnikiem ryzyka są też choroby psychiczne małego. Małotni doświadczający trudności psychicznych lub kryzysu</p>

	<p>emocjonalnego może czasowo potrzebować większego wsparcia osób dorosłych, mieć trudności w wyrażaniu swoich potrzeb, komunikowaniu doświadczanych emocji lub radzeniu sobie w sytuacjach obciążających.</p> <p>W niektórych sytuacjach może również mieć trudność w rozpoznawaniu zagrożeń lub poszukiwaniu pomocy. Szczególnej uwagi wymagają sytuacje, w których u małoletniego obserwuje się istotne i utrzymujące się zmiany w funkcjonowaniu, w szczególności dotyczące jego zachowania, relacji z innymi, emocji, komunikacji, aktywności lub funkcjonowania w Szkole.</p>
--	---

II. **CZYNNIKI RODZINNE**, (czyli cechy charakteryzujące funkcjonowanie rodziny oraz cechy poszczególnych jej członków).

Czynniki ryzyka	Opis
<ul style="list-style-type: none"> • nieobecność rodziców. 	<p>Ryzyko wystąpienia krzywdzenia małoletniego wiąże się z jego opuszczeniem przez jedno lub oboje rodziców. Nieobecność rodziców – fizyczna bądź psychiczna – jest czynnikiem ryzyka krzywdzenia małoletnich, bez względu na ich wiek. Czynnikiem ten zwiększa prawdopodobieństwo zaniedbania fizycznego i emocjonalnego.</p> <p>Konsekwencją tego jest szukanie przez małoletnich bliskości i akceptacji u osób obcych, które także mogą być potencjalnymi sprawcami krzywdzenia.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • autorytarny styl rodzicielstwa • doświadczanie przez rodzica przemocy w dzieciństwie, • kondycja psychiczna rodziców. 	<p>Doświadczenie przez rodzica przemocy w dzieciństwie lub bycie jej świadkiem oraz brak odczuwania bliskości z własnymi rodzicami znacząco zwiększają prawdopodobieństwo powielania podobnych zachowań wobec małoletnich i wejście w rolę sprawcy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uzależnienia, • inne zaburzenia psychiczne rodzica, • konflikty, • kryzysy. 	<p>Uzależnienia i inne zaburzenia psychiczne rodzica są przyczyną większego ryzyka doświadczenia przez małoletnich krzywdzenia. Agresji lub innym formom krzywdzenia w rodzinie sprzyjają też konflikty i kryzysy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • samotne rodzicielstwo, • obecność niespokrewnionych osób dorosłych w rodzinie. 	<p>Do czynników ryzyka krzywdzenia zaliczane jest także samotne rodzicielstwo. Ograniczona ilość czasu, który rodzic może poświęcić małoletniemu, jest przyczyną trudności w budowaniu bliskiej relacji z małoletnim. Dodatkowo, niestabilna sytuacja rodzinna: brak wsparcia, obecność niespokrewnionych z małoletnim osób, mogą powodować ryzyko wystąpienia odrzucenia i agresji lub nieprawidłowych relacji.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rodzina zastępcza, • rodzina adopcyjna. 	<p>Istotnym czynnikiem ryzyka jest obecność małoletniego w nieprzygotowanej wychowawczo i merytorycznie rodzinie zastępczej czy adopcyjnej. Rodzice przyjmujący małoletniego pod swoją opiekę bywają niegotowi do tego, aby radzić sobie z bardzo trudnymi emocjami skrzywdzonego wcześniej dziecka. Odrzucenie, skrajna przemoc, których</p>

	<p>małoletni mogło doświadczyć, wpływają na jego zachowanie oraz funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Porzucone małoletni postrzegają siebie jako niegodne miłości, mało ważne i zasługujące na karę. Kary reaktywują wcześniejsze traumy małoletniego i dezorganizują jego zachowanie, względem którego rodzice są bezradni.</p>
--	--

III. CZYNNIKI ZWIĄZANE ZE ŚRODOWISKIEM SPOŁECZNYM:

Czynniki ryzyka	Opis
<ul style="list-style-type: none"> izolacja społeczna. 	<p>Do tej grupy zalicza się głównie izolację społeczną, rozumianą jako ubogie kontakty małoletniego i jego rodziny z innymi osobami lub grupami oraz zamknięcie na relacje pozarodzinne. Sytuacja taka może sprzyjać rozwojowi przemocy, a także większej kontroli sprawcy nad swoimi ofiarami oraz ograniczać szanse na jej ujawnienie i udzielenie pomocy.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ubóstwo w najbliższym otoczeniu rodziny 	<p>Ryzyko wystąpienia krzywdzenia małoletni niosą też: ograniczenie możliwości zaspokajania potrzeb materialnych i zdrowotnych, złe warunki mieszkaniowe czy skrajne ubóstwo. Takim sytuacjom często towarzyszy stres rodziców, którzy muszą zapewnić przetrwanie sobie i małoletniemu.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • przemoc i patologia. 	<p>Czynnikami ryzyka krzywdzenia małoletniego są także przemoc i patologia społeczna występujące w najbliższym środowisku zamieszkania.</p>
--	---

Uzupełniające czynniki ryzyka – specyfika szkoły integracyjnej i specjalnej:

- trudności komunikacyjne utrudniające zgłoszenie krzywdy;
- zależność od osoby dorosłej w czynnościach samoobsługowych;
- brak dostosowanego sposobu zgłoszenia lub brak dostępu do alternatywnych form komunikacji;
- izolacja rówieśnicza, wykluczenie lub zależność od grupy;
- zwiększona podatność na cyberprzemoc i trudności w samodzielnym rozpoznawaniu zagrożeń cyfrowych.

SYMPTOMY KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

Za symptomy krzywdzenia rozumie się takie wskaźniki (przede wszystkim stany, ale również sytuacje, wydarzenia, cechy podmiotowe małoletniego, innych osób lub środowiska), które identyfikuje się jako możliwe oznaki lub skutki krzywdzenia. Choć niektóre oznaki lub skutki mogą się wydawać jednoznacznym następstwem krzywdzenia, nie zawsze tak być musi. Pewnym jest, że poważne i silnie wskazujące na krzywdzenie symptomy powinny być niezwłocznie wyjaśniane (przede wszystkim co do kontekstu ich pojawienia się).

Rozważenie możliwości krzywdzenia oznacza, że krzywdzenie stanowi jedno z możliwych wyjaśnień niepokojących. W takiej sytuacji konieczna jest dalsza ocena sytuacji - należy w miarę możliwości wykluczyć inne wyjaśnienia danego symptomu.

Symptomy krzywdzenia małoletnich można podzielić na kilka kategorii, np.:

- „Symptomy fizyczne”: ślady na ciele małoletniego, siniaki, otarcia, złamania, odparzenia, ślady duszenia.

- „Symptomy emocjonalne”: trudności w rozumieniu i wyrażaniu emocji, nagła i silna ekspresja emocji, negatywny obraz siebie, silny strach, okazywanie agresji.

- „Symptomy poznawcze”: spadek wyników w nauce, niewystępujące wcześniej problemy z koncentracją i pamięcią, trudności w rozwiązywaniu problemów.

- „Symptomy behawioralne”: problemy z podporządkowaniem się regułom, wycofanie, nieufność, agresywne zachowania.

- „Objawy molestowania seksualnego”: ból, zaburzenia układu pokarmowego i moczowego, reakcje psychiczne, wycofanie, poczucie wstydu.

Ważne jest, aby nauczyciele byli wrażliwi na zmiany w zachowaniu uczniów, obserwowali je uważnie i rejestrowali niepokojące ich symptomy mogące świadczyć o krzywdzeniu małoletnich.

ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI PERSONELU Z MAŁOLETNIM

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Personel traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie krzywdzenia wobec małoletnich w jakiegokolwiek formie. Kontakt fizyczny lub pomoc w czynnościach higienicznych i samoobsługowych może być podejmowana w zakresie niezbędnym, adekwatnym do potrzeb i możliwości ucznia oraz zgodnie z ustalonymi zasadami wsparcia. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.

Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy.

Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

Relacje personelu z dziećmi

Jesteś zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

Zachowania POZYTYWNE

1. W komunikacji z małoletnim zachowuj cierpliwości i szacunek.
2. Słuchaj uważnie małoletniego i udzielaj mu odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji.
3. Zapewnij małoletnich, że jeżeli czują się niekomfortowo z jakimś zachowaniem, sytuacją czy słowami mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie (zgodnie z wew. Procedurami) i mogą oczekiwać reakcji/pomocy.

4. Doceniaj i szanuj wkład małoletnich w podejmowanie działań i traktuj je równo (bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd).
5. Nie faworyzuj.
6. Szanuj prawo małoletniego do prywatności, a jeżeli musisz odstąpić od tej zasady wyjaśnij to (np. aby chronić małoletniego odstępujesz od zasady poufności)
7. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego poinformuj go o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania
8. Unikaj zbędnego ryzyka w pracy z małoletnim – sprawdzaj czy sprzęt i otoczenie jest bezpieczne
9. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań wobec małoletnich
10. Pamiętaj, że w sytuacjach, które tego wymagają należy podejmować bezpieczny kontakt fizyczny z małoletnim Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim jest stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek małoletniego, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję małoletniego, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie.

Zatem można w zależności o wieku, sytuacji, innych czynników wykonywać czynności pielęgnacyjne, higieniczne, pomagania małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety, powstrzymanie małoletniego od zrobienia sobie lub innym krzywdy. Brak pomocy małoletniemu, który nie może poradzić sobie sam np. z czynnością higieniczną może stanowić naruszenie jego godności.

Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

Zachowania NEGATYWNE

1. Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego.
2. Nie wolno Ci krzyczeć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa jego lub innych małoletnich.
3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalność fizycznej małoletniego.
4. Nie wolno Ci nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych, intymnych lub seksualnych (seksualne/nawiązujące do seksu żarty, komentarze, gesty, udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych, bez względu na formę). Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletnim przez pracownika lub pracownikiem przez małoletniego, muszą być zgłaszane dyrekcji. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj, ale w taki sposób, by zachować godność osób zainteresowanych.
5. **Nie wolno Ci utrzymywać wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie).** Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków małoletniego, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/przedstawicieli ustawowych. Nie dotyczy to zdjęć dokumentujących dane wydarzenie, gdy wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół większej całości takiej jak zgromadzenie, impreza itd. [zgodnie z art. 81ust 2 pkt 2 ustawy Prawo autorskie].
6. Nie wolno Ci zapraszać małoletnich do swojego prywatnego domu/mieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnimi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrekcję, a rodzice i małoletni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
7. Nie wolno Ci kontaktować się z małoletnimi przez prywatne kanały komunikacji i media (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych). Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, dziennik elektroniczny, telefon służbowy).
8. Nie wolno Ci proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w ich obecności.

9. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze poinformuj o tym dyrektora lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w Standardach.
10. Jeżeli utrzymujesz relacje towarzyskie lub rodzinne z rodzicami małoletniego (jeśli małoletni i rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika) zachowuj poufność wszystkich informacji dotyczących innych małoletni, ich rodziców oraz opiekunów.
11. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletnich, ani ich rodziców. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków przyjętych tradycyjnie przy tego typu okolicznościach.
12. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub jego rodziców. Nie wolno Ci zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych.
13. Nie podejmuj innego niż niezbędny kontakt fizyczny z małoletnim. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek małoletniego, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję małoletniego, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie. Zatem można w zależności o wieku, sytuacji, innych czynników wykonywać czynności pielęgnacyjne, higieniczne, pomagania małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety, powstrzymanie małoletniego od zrobienia sobie lub innym krzywdy. Brak pomocy małoletniemu, które nie może poradzić sobie samo np. z czynnością higieniczną może stanowić naruszenie jego godności. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
14. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich. Obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.

15. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
16. Nigdy nie dotykaj małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
17. Nie wolno Ci angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z małoletnimi czy brutalne zabawy fizyczne.
18. Podczas wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z małoletnim w jednym łóżku lub w jednym pokoju.
19. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze poinformuj o tym dyrektora lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w Standardach.

ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI PERSONELU Z MAŁOLETNIM W INTERNECIE

1. Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania Twojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także Twoich własnych działań w Internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których możesz spotkać uczniów/uczennice, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, małoletni i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.
2. Nie wolno Ci nawiązywać kontaktów z uczniami i uczennicami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
3. **W trakcie lekcji osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona na terenie instytucji.**

ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI POMIĘDZY MAŁOLETNIMI

Zachowania POZYTYWNE

1. W komunikacji z kolegami/koleżankami zachowuj szacunek, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
2. Słuchaj innych, gdy mówią.
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
4. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby albo sprawiają jej przykrość, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
5. Stosuj słowo „STOP”, jeśli dana forma interakcji Ci nie odpowiada.
6. Jeśli pojawi się między Tobą a kolegą/koleżanką, spróbuj go rozwiązać stosując komunikat JA - przykład 5 kroków:
 - 1) *Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko pogorszy.*
 - 2) *Powiedz co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz. (komunikaty JA)*
 - 3) *Słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś.*
 - 4) *Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć.*
 - 5) *Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.*
7. Jeśli nie uda się Nam rozwiązać konfliktu, pamiętamy, że zawsze możemy zwrócić się o pomoc do wychowawcy.
8. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek.
9. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki, zapytaj.
10. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj rzeczy, telefonu, tabletu, komputera innych osób i ich zawartości.

11. Unikaj wchodzenia w sytuacje, które mogą mieć dla Ciebie i innych negatywne konsekwencje.

Zachowania NEGATYWNE

1. Nie wolno Ci krzyczeć na koleżanki, kolegów, lekceważyć, obrażać, wyśmiewać, wykluczać z grupy.
2. Nie wolno Ci używać języka nienawiści, wulgaryzmów ani tzw. hejtu.
3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalność fizyczną koleżanki/kolegi ani używać jakiejkolwiek przemocy fizycznej
4. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez ich jego/jej wyraźnej zgody.
5. Nie wolno Ci wyrażać negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
6. Nie wolno Ci pożyczać rzeczy innych bez ich zgody.
7. Nie wolno Ci zabierać, ukrywać rzeczy innych osób.
8. Nie wolno Ci spożywać alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji ani zachęcać do ich spożycia kolegów/koleżanek.
9. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletni, zawsze poinformuj o tym wychowawcę lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w Standardach.

Nie wolno wykluczać, ośmieszać, izolować ani poniżać ucznia z powodu niepełnosprawności, specjalnych potrzeb edukacyjnych, sposobu komunikowania się lub konieczności korzystania ze wsparcia.

KARTA INTERWENCJI

Osoba prowadząca interwencję / Zespół Interwencyjny:

.....

Imię i nazwisko małoletniego:		
Przyczyna interwencji: (forma krzywdzenia)		
Osoba/y zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:		
Opis działań profilaktycznych i wyjaśniających podjętych przez:	Data:	Działanie:
Spotkania z rodzicami małoletniego:	Data:	Opis spotkania:
Forma podjętej interwencji wewnętrznej:	1. Rozmowa dyscyplinująca. 2. Inny rodzaj interwencji. Jaki?	
Forma podjętej interwencji zewnętrznej: (zakreślić właściwe)	1. Procedura „Niebieskiej Karty” lub inne zgłoszenie do Ośrodka Pomocy Rodzinie. 2. Wniosek o wgląd w sytuację małoletniego/ rodziny. 3. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. 4. Zawiadomienie o podejrzeniu demoralizacji do sądu	

	rodzinnego.	
	5. Inny rodzaj interwencji. Jaki?	
Dane dotyczące interwencji: <i>(nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję)</i> Data interwencji:	Data:	Nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję:

Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli jednostka uzyskała informacje o wynikach/ działania placówki/działania rodziców	Data	Działanie
Notatki i dodatkowe wyjaśnienia:		

Poznań, dnia

.....
(pieczęć szkoły/placówki)

NOTATKA SŁUŻBOWA

Nauczyciel, funkcja

Data zdarzenia:

Osoby uczestniczące w zdarzeniu:

.....
.....

Krótki opis sytuacji (zdarzenia):

.....
.....
.....
.....
.....

Wnioski, ustalenia:

.....
.....
.....
.....

Działania, kroki podjęte przez nauczyciela:

.....
.....

.....
(data i podpis)

Załącznik nr 7

Poznań, dnia

.....
(pieczęć szkoły/placówki)

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ MAŁOLETNIEGO

**Sąd Rejonowy w Poznaniu
Wydział Rodzinny i Nieletnich**

.....
.....
.....

Wnioskodawca:

Imię, nazwisko

(Dyrektor)

Uczestnicy postępowania:

Imię i nazwisko małoletniego:.....

Data i miejsce urodzenia małoletniego, Pesel:.....

Adres:

(kod pocztowy, miejscowość, ulica, numer domu/mieszkania)

Rodzice małoletniej/ego:

Imię i nazwisko matki:.....

Adres:

(kod pocztowy, miejscowość, ulica, numer domu/mieszkania)

Inne dane kontaktowe – numer telefonu, adres mailowy:

.....

Imię i nazwisko ojca:.....

Adres:

(kod pocztowy, miejscowość, ulica, numer domu/mieszkania)

Inne dane kontaktowe – numer telefonu, adres mailowy:

.....

Wniosek o wgląd w sytuację małoletniego

Działając jako dyrektor Szkoły Podstawowej nr 68 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi na podstawie art. 572 kodeksu postępowania cywilnego oraz przyjętych w placówce

Standardów Ochrony Małoletnich wnoszę o wgląd w sytuację małoletniej
i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

(opis stanu faktycznego, zaobserwowane przez pracowników symptomy krzywdzenia małoletniego, dodatkowe czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego występujące w danej sytuacji)

Do kl. III uczęszcza małoletnia
(imię, nazwisko).

Małoletnia jest wyraźnie zaniedbana higienicznie, przychodzi do szkoły w brudnych ubraniach, jest ubrana nieadekwatnie do pór roku. W trakcie lekcji często mówi, że jest głodna, bo mama nie zdążyła przygotować obiadu. Anna powiedziała wychowawcy, że tata nie ma pracy i często jest w domu z kolegami, razem piją alkohol. Anna zaprzecza, aby tata czy mama stosowali przemoc fizyczną.

(opis podjętych przez placówkę działań zgodnie z Polityką Ochrony Małoletnich, opinie przygotowane przez psychologa szkolnego/wychowawcę/pedagoga)

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniej Anny jest zagrożone, a rodzice nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej.

Dlatego zasadnym jest wgląd w sytuację rodzinną małoletniej i ewentualne wsparcie rodziców.

Szkoła podjęła w niniejszej sprawie następujące działania :.....

Szkoła jako jednostka znająca już sytuację małoletniej rekomenduje następujące działania

Osobą zajmującą się sprawą małoletniej.....
(imię, nazwisko).

Jest psycholog/pedagog szkolny
(imię, nazwisko).

.....
(podpis osoby reprezentującej instytucję)

Załączniki:

1. Odpisy pisma x 2

(pieczęć szkoły)

Poznań, dnia

Sąd Rejonowy w Poznaniu
Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul.
.....

Niniejszym zawiadamiam o zachowaniu ucznia/uczennicy tutejszej szkoły

..... urodzonego dnia,

(imię i nazwisko),

(data urodzenia, Pesel)

Syna/córki zamieszkałej,

(imię i nazwisko matki),

(adres zamieszkania, dane kontaktowe)

oraz zamieszkałego,

(imię i nazwisko ojca),

(adres zamieszkania, dane kontaktowe)

celem rozważenia, czy niniejsze postępowanie stanowi **przejaw demoralizacji lub czyn karalny** oraz czy zachodzi potrzeba podjęcia wobec ucznia kroków prawnych przez Sąd.

W dniu uczeń/uczennica

.....
.....
.....

..... (podać opis zachowania).

Świadcami tego zachowania były następujące osoby:

1.

2.

3.

Szkoła nie nałożyła na ucznia kary przewidzianej w statucie szkoły/nałożyła na ucznia następującą karę przewidzianą w statucie szkoły*:

.....

(należy wskazać rodzaj)

Ponadto wobec ucznia: zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci:

.....

(pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły - należy je wymienić)

nie zastosowano środka oddziaływania wychowawczego, ponieważ:

.....
*(np. rodzice ucznia nie wyrazili zgody na zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego przez dyrektora szkoły; nieletni uczeń nie wyraził zgody na zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego przez dyrektora szkoły; dyrektor uznał, że zastosowanie przez niego środka oddziaływania wychowawczego nie będzie wystarczające; w opinii dyrektora szkoły uczeń mógł dopuścić się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu/przestępstwa skarbowego)**.*

Zastosowane środki nie przyniosły oczekiwanych efektów wychowawczych, ponieważ uczeń

.....
*(należy przedstawić postawę/zachowanie ucznia po zastosowaniu kary statutowej lub środka oddziaływania wychowawczego)**.*

Postawa rodziców wobec ww. zachowania jest następująca:

.....

.....
(podpis dyrektora)

Załączniki:

(dokumenty potwierdzające zachowanie ucznia i podjęte środki)

1.
2.
3.
4.

*Niepotrzebne skreślić.

** Zgodnie z art. 4 ust. 4 ustawy z 9.06.2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r., poz. 1700), w przypadku gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu karalnego na terenie szkoły lub w związku z realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, dyrektor tej szkoły może (natomiast nie ma takiego obowiązku), za zgodą rodziców albo opiekuna nieletniego oraz nieletniego, zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły. Środka oddziaływania wychowawczego nie stosuje w przypadku, gdy nieletni dopuścił się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego. Podanie uzasadnienia niezastosowania środków oddziaływania wychowawczego nie jest obowiązkowe, natomiast może pozwolić sądowi ocenić sytuację ucznia, w tym kontekście stosowania środków przez ten sąd.

*** Należy pominąć, gdy wobec ucznia nie zastosowano kary statutowej ani środka oddziaływania wychowawczego

Poznań, dnia

(pieczęć szkoły)

**Prokuratura Rejonowa
w Poznaniu**

.....

Dyrektor
Szkoła Podstawowa nr 68
z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi
Os. Jana III Sobieskiego 102
60-688 Poznań

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

Składam zawiadomienie podejrzenia popełnienia przestępstwa molestowania seksualnego
małoletniej/ego

(imię i nazwisko)

ur. r. przez

Rodzice małoletniej/ego:

Imię i nazwisko matki:

Adres:

(kod pocztowy, miejscowość, ulica, numer domu/mieszkania)

Inne dane kontaktowe – numer telefonu, adres mailowy:

.....
Imię i nazwisko ojca:

Adres:

(kod pocztowy, miejscowość, ulica, numer domu/mieszkania)

Inne dane kontaktowe – numer telefonu, adres mailowy:

.....
(imię i nazwisko).

Uzasadnienie

W dniu..... r. psycholog/pedagog/ szkolny/nauczyciel

(imię, nazwisko)

zgłosił/a dyrekcji podejrzenie popełnienia przestępstwa wobec małoletniej

.....
(imię, nazwisko)

W trakcie wykonywania przez pedagoga/psychologa szkolnego/nauczyciela

.....
(imię, nazwisko)

czynności służbowych - spotkania

1.

2.

3.

z małoletnią.....
(imię i nazwisko),

ujawniła ona niepokojące treści dotyczące relacji z ojcem oraz zachowań o charakterze seksualnym ojca wobec niej.

Ponadto podczas uczestnictwa w zajęciach szkolnych małoletnia prezentuje zachowania o charakterze seksualnym wobec siebie i kolegów [wymienić jakie konkretnie], które mogą wskazywać na prawdopodobieństwo nadużycia seksualnego.

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo małoletniej wnoszę o wszczęcie postępowania wyjaśniającego w tej sprawie.

Osobą zajmująca się sprawą małoletniej.....
(imię, nazwisko)

jest pedagog/psycholog szkolny
(imię, nazwisko)

.....
(podpis osoby uprawnionej do reprezentacji instytucji)

Załączniki:

1. Odpisy pisma

Uwagi:

1. Nie jest konieczne wskazywanie nazwy przestępstwa, które zostało popełnione. Jeżeli jednak mamy informacje dotycząca tożsamości ewentualnego sprawcy należy ją podać.

2. Należy zamieścić w uzasadnieniu krótki, precyzyjny i logiczny opis sytuacji, która miała miejsce.

Opis powinien być zgodny z tym, co się wydarzyło (ważne jest, by zaznaczyć np. kiedy i gdzie miało miejsce zdarzenie, kto mógł je widzieć/wiedzieć o nim, kto mógł popełnić przestępstwo, w jaki sposób zostało ujawnione w szkole, kto ma o nim informacje).

3. Jeżeli instytucja posiada dowody w postaci dokumentu na temat zdarzenia np.: notatki służbowe pracowników, pielęgniarki, można dołączyć je do zawiadomienia

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

1. Zgoda na Utrwalanie Wizerunku:

- Zanim zrobimy i opublikujemy zdjęcie/nagranie małoletniego, zawsze pytamy o pisemną zgodę rodziców i małoletniego.
- Wyjaśniamy cel użycia zdjęć/nagrań, zasady przechowywania i potencjalne ryzyko związane z publikacją online.

2. Ograniczenia w Publikacji:

- Unikamy identyfikujących informacji na zdjęciach/nagraniach, używając tylko imienia małoletniego.
- Nie ujawniamy informacji wrażliwych o małoletnim i unikamy ujawniania informacji o małoletnim co do zasady.
- Zdjęcia/nagrania powinny przedstawiać małoletnich w pełni ubranych i w pozytywnych sytuacjach.
- Zarejestrowane obrazy koncentrują się na czynnościach wykonywanych przez małoletnich i co do zasady przedstawiać grupy małoletnich a nie poszczególne osoby.

3. Rezygnacja z Publikacji:

- Nie publikujemy zdjęć małoletnich, którzy opuścili szkołę, chyba że mamy zgodę rodziców.
- Nie publikujemy zdjęć małoletnich, jeśli mamy jakiegokolwiek wątpliwości co do tego czy sam małoletni lub jego rodzice mogliby nie chcieć publikacji danej fotografii.

4. Rejestracja Działań Mediów:

- Wszelkie pytania lub prośby mediów o rejestrowanie wydarzeń zgłaszają się wcześniej, uzyskując zgodę dyrekcji.
- Przedstawiciele mediów nie mają dostępu do małoletnich bez nadzoru i zawsze noszą identyfikatory.

5. Niewłaściwe Użycie Zdjęć/Nagrań:

- Wszelkie sytuacje niewłaściwego użycia wizerunków małoletnich są zgłaszane dyrekcji zgodnie z polityką.
6. Rejestracja Wydarzeń przez Osoby Trzecie:
- Osoby rejestrujące wydarzenia dla prywatnego użytku informują o zamiarze robienia zdjęć innych uczestników i mogą wykorzystywać fotografie jedynie do prywatnego użytku
7. Brak Zgody na Rejestrację:
- Jeśli rodzice nie wyrazili zgody na rejestrowanie wizerunku małoletniego, szanujemy ich decyzję.
8. Bezpieczeństwo Przechowywania:
- Materiały z wizerunkiem małoletniego przechowujemy zgodnie z przepisami prawa zabezpieczone w odpowiedni sposób.
 - Zakaz używania prywatnych urządzeń personelu do rejestrowania wizerunku małoletnich

Te zasady mają na celu zapewnić bezpieczeństwo i szanować prywatność małoletnich oraz ich rodzin.

Załącznik nr 10**Ankieta monitorująca**

Pytania ankietowe	Tak	Nie
Czy znasz standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		
Czy znasz treść dokumentu Standardy ochrony małoletnich?		
Czy uczniowie znają skróconą wersję Standardów?		
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia małoletnich?		
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia małoletnich?		
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach przez innego pracownika?		
a) Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? <i>(odpowiedź opisowa)</i>		
b) Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? <i>(odpowiedź opisowa)</i>		
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów ochrony małoletnich? <i>(odpowiedź opisowa)</i>		

OCHRONA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

1. Szkoła zapewnia uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i z niepełnosprawnościami możliwość zgłoszenia krzywdy w formie dostosowanej do ich potrzeb i możliwości.
2. Zgłoszenie może być dokonane z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów komunikacji (AAC), komunikacji obrazkowej, gestów, pisma, urządzeń wspomagających lub przy wsparciu zaufanej osoby, z poszanowaniem samostanowienia ucznia.
3. Rozmowę z uczniem dostosowuje się do jego możliwości komunikacyjnych, poznawczych i sensorycznych.
4. W przypadku ucznia z ASD, niepełnosprawnością intelektualną lub innymi szczególnymi potrzebami plan wsparcia dostosowuje się do jego potrzeb, sposobu komunikowania się, możliwości rozumienia sytuacji i potrzeb sensorycznych.
5. Kontakt fizyczny oraz pomoc w czynnościach samoobsługowych i higienicznych podejmuje się wyłącznie w zakresie niezbędnym, adekwatnym do potrzeb i możliwości ucznia oraz zgodnie z ustalonymi zasadami wsparcia.
6. Szkoła przeciwdziała dyskryminacji, wykluczaniu i izolowaniu ucznia z powodu niepełnosprawności, SPE, sposobu komunikowania się lub konieczności korzystania ze wsparcia.
7. Dokumentowanie interwencji uwzględnia zastosowane dostosowania komunikacyjne i organizacyjne oraz sposób zapewnienia uczniowi bezpieczeństwa.
8. W przypadku cyberprzemocy wobec ucznia ze SPE lub z niepełnosprawnością szczególną uwagę zwraca się na jego możliwość rozpoznania zagrożenia, zabezpieczenie dowodów i zapewnienie mu dostosowanego wsparcia.

Załącznik nr 12

SKRÓCONA WERSJA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH DLA UCZNIÓW

1. Masz prawo czuć się w Szkole bezpiecznie, być traktowany z szacunkiem i nie być krzywdzony.
2. Krzywdzeniem może być m.in. przemoc fizyczna lub psychiczna, poniżanie, dyskryminacja, wykorzystanie seksualne, zaniedbanie, przemoc rówieśnicza i cyberprzemoc.
3. Jeśli coś Cię niepokoi, możesz powiedzieć o tym każdemu dorosłemu pracownikowi Szkoły, któremu ufasz. Nie musisz czekać, aż sytuacja się powtórzy.
4. Możesz zgłosić problem osobiście, pisemnie albo w sposób dostosowany do Twoich możliwości komunikacyjnych. Możesz skorzystać z AAC lub poprosić zaufaną osobę o pomoc.
5. Gdy zgłaszasz krzywdę, dorosły powinien zadbać o Twoje bezpieczeństwo i przekazać informację zgodnie z procedurą. Nie musisz samodzielnie udowadniać, że doszło do krzywdzenia.
6. Jeśli problem dotyczy Internetu, telefonu lub prywatnego konta, również możesz zgłosić go w Szkole. Dotyczy to m.in. cyberprzemocy, nękania, szantażu, podszywania się, groomingu i treści szkodliwych.
7. Jeśli jesteś świadkiem krzywdzenia, także możesz i powinieneś powiedzieć o tym dorosłemu.
8. Uczniowie nie mogą wyśmiewać, izolować ani wykluczać innych z powodu niepełnosprawności, SPE, sposobu komunikowania się lub potrzeby korzystania ze wsparcia.
9. Co mogę zrobić, gdy coś mnie niepokoi? Powiedz zaufanemu pracownikowi, wychowawcy, pedagogowi/psychologowi.
10. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia należy niezwłocznie wezwać pomoc pod numerem 112.

KARTA ZDARZENIA ZAGRAŻAJĄCEGO BEZPIECZEŃSTWU MAŁOLETNIEGO

1. Data, godzina i miejsce zdarzenia:

.....

2. Osoby uczestniczące / świadkowie:

.....

3. Małoletni, którego dotyczy zdarzenie:

.....

4. Co wydarzyło się bezpośrednio przed zdarzeniem (fakty, bez ocen):

.....

.....

5. Przebieg zdarzenia – opis konkretnych zachowań:

.....

.....

6. Czy wystąpiło bezpośrednie zagrożenie dla życia/zdrowia? TAK / NIE

7. Jakie działania podjęto w celu zapewnienia bezpieczeństwa?

.....

.....

.....

8. Czy zastosowano działanie fizyczne? TAK / NIE Jeśli tak – jakie, przez kogo i przez jaki czas?

.....

.....

9. Czy działanie fizyczne było konieczne do zapobieżenia bezpośredniemu zagrożeniu? TAK / NIE

10. Czy uwzględniono orzeczenie, IPET lub inne ustalenia dotyczące ucznia?

.....

11. Czy doszło do urazu lub potrzeby pomocy medycznej?

.....

12. Kogo powiadomiono i kiedy?

.....

13. Dalsze działania / zalecenia / potrzeba aktualizacji planu wsparcia:

.....

.....

.....

14. Osoba sporządzająca dokumentację:

Data/podpis:

15. Decyzja Dyrektora / dalsze postępowanie:

.....

.....